

การบรรยายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง “ความซื่อสัตย์สุจริตในงานวิจัย” (Research Integrity)
โครงการสัมมนาเตรียมความพร้อมนิสิตใหม่ระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562

สรุปสาระสำคัญดังนี้

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาหลายท่านคงได้ยินข่าวเกี่ยวกับการปิดตัวของมหาวิทยาลัยหลายๆแห่ง ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรป ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากจำนวนนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามีจำนวนลดลงอย่างมาก ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีทางการสื่อสาร เช่น Facebook Google และ Youtube เป็นต้น ทำให้การแสวงหาความรู้ในศาสตร์ต่างๆสามารถทำได้ง่ายและสะดวก ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ส่งผลให้มหาวิทยาลัยต่างๆต้องสร้างจุดเด่น (จุดขาย) และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันเพื่อความอยู่รอด (ไม่ถูกปิด) ซึ่งหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จะช่วยดึงดูดให้นักศึกษาหันมาสนใจและสมัครเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยก็คือคุณภาพของการจัดการศึกษา ซึ่งก็จะเชื่อมโยงกับคุณภาพจำนวนนวัตกรรมและผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ของคณาจารย์ในแต่ละสถาบันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้ามองในแง่ของประโยชน์และความก้าวหน้าทางวิชาการที่แต่ละสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีการแข่งขันกันสร้างนวัตกรรมและผลงานวิจัยมากขึ้นก็ถือเป็นข้อดี แต่เหรียญย่อมมีสองด้านเสมอ ในอีกแง่มุมหนึ่งก็อาจจะทำให้เกิดการกระทำผิดจริยธรรมการวิจัย (Research misconduct) ซึ่งอาจส่งผลเสียหายร้ายแรงในทางวิชาการเช่นกัน ตัวอย่างเช่น จากข้อมูลรายงานการวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารชั้นนำ Science ปี ค.ศ. 2015 พบว่าจำนวนผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์แล้วสามารถนำมาทดลองหรือทำซ้ำใหม่ได้ (Replication) มีเพียงร้อยละ 36 นั้นหมายถึงผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารมากกว่าร้อยละ 60 ไม่สามารถทำซ้ำใหม่ได้ ซึ่งข้อมูลนี้สอดคล้องกับรายงานใน Science magazine ปี ค.ศ. 2018 ที่พบว่าเมื่ออัตราการเพิกถอนวารสาร (Retraction) เพิ่มขึ้นในช่วงเดียวกัน อยากรู้ก็ตามอัตราการเพิกถอนวารสารอาจจะแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ซึ่ง Office of Research Integrity ของ US Department of Health and Human Service ได้ให้ความหมายของการทำผิดจริยธรรมการวิจัย ประกอบด้วย 1) Fabrication คือ การตกแต่งข้อมูลขึ้นมาหรือสร้างข้อมูลเท็จ 2) Misclassification คือ การดัดแปลง ปกปิดหรือบิดเบือนข้อมูลรวมทั้งกระบวนการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อสรุปตามที่

ต้องการ และ 3) Plagiarism คือ การคัดลอกผลงานหรือแนวคิดของผู้อื่นมาใช้ โดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มาหรือเจ้าของผลงานเดิม ส่วน Self-Plagiarism คือ การคัดลอกหรือนำผลงานเดิมของตนเองกลับมาใช้ซ้ำโดยที่ไม่มีการอ้างอิงที่ถูกต้อง ไม่ว่าจะด้วยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำมาซึ่งความไม่น่าเชื่อถือของข้อมูลวิจัยและถือเป็นอันตรายมากสำหรับนักวิจัย ในปัจจุบันแม้ว่าจะยังไม่มีบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ที่กระทำผิดจริยธรรมการวิจัย ถึงกระนั้นก็ตามนักวิจัยที่กระทำผิดก็จะไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานหรือวิชาชีพเดียวกัน

ปัจจุบันแม้ว่าจะยังมีข้อถกเถียงกันถึงแนวทางปฏิบัติในการป้องกันการกระทำผิดจริยธรรมการวิจัย อย่างไรก็ตามถ้านักวิจัยทุกคนมีความรับผิดชอบและมีจรรยาบรรณนักวิจัยปัญหาในเรื่องของการทำผิดจริยธรรมการวิจัยคงไม่เกิดขึ้น ดังนั้นนิสิตทุกคนที่ทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์จะต้องมีจรรยาบรรณนักวิจัย ต้องไม่ทำวิจัยก่อนได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน และควรปฏิบัติตามระเบียบวิธีการวิจัยโดยเคร่งครัด

อาจารย์ ดร.ทศพร ยิ้มลมัย

เอกสารอ้างอิง

<https://www.sciencemag.org/news/2018/10/>

<https://ori.hhs.gov/definition-misconduct>